



## Az óorosz irodalom műfajai I. Жанры древнерусской литературы I.

### I. Az óorosz irodalom „történetisége”

#### Историзм русской средневековой литературы

#### Кроникаírás (летописание, летопись)

*Óskronika (1113) = Повесть временных лет*

Az orosz államiság varég (normán) eredetének eszméje

легенда о «призвании варягов»

A krónika műfajának jellegzetessége:

1. Évenkénti bejegyzések
2. Évkönyvi elbeszélések és stílusuk:
  - A krónikás korának eseményeiről – a történelmi monumentalizmus stílusa
  - A szájhagyományból merített epikus legendák – az epikus stílus

#### Az Óskronika hagiográfiai elemei:

A Kievi-Pecsoni kolostor alapításáról (1051) és szent életű szerzeteseinek élete (1074)

*Киево-Печерский патерик*

*Elbeszélés Borisz és Gleb kínjairól*

*Сказание о святых князях Борисе и Глебе*

- Az első orosz szent vértanúk kanonizációja
- Az orosz államiság eszméje az orosz hercegek „testvériségéről”
- A hagiográfia elvontsága ≠ Az *elbeszélés* tényszerűsége és történetisége

### Az irodalmi hagyományok kereteit fesztítő műfajok és művek

#### Нетрадиционные жанры и произведения

#### Vlagyimir Monomah: Intelmek (1117)

#### Поучение Владимира Мономаха

- Az Óskronika 1096. évi cikkelyen belül
- Elemei és témája:
  - tanítás („Intelem”),
  - önéletrajz és
  - levél Oleg Szvjatoszlavovicshoz – az ideális uralkodó alakja

#### Ének Igor hadáról (Igor-ének) – 12. sz. vége

#### Слово о полку Игореве

- Történelmi háttére (1185) és történetisége: nem történelmi „elbeszélés” – „ének”  
историческая повесть – «слово»
- A mű poétikája: a népköltészeti epikai (szláv eposz) és az egyházi irodalmi indíttatás ötvözése:  
фольклорное эпическое и книжное начало
  - kompozíció szintjén: „siratók” és történelmi párhuzamok, lírai „kitérések”  
исторические параллели, „плачи”, „лирические отступления”
  - stílusában: epikai állandó jelzők  
постоянные эпитеты
  - népköltészeti topika és az események / hősök történelmi-monumentális bemutatása, valamint mindkettőre jellemző etikett követése  
образы, контрасты
  - az elbeszélő hangja (nem Bajan)  
голос автора, Баян
  - a mű hangzása – ritmikus próza  
ритмическая проза
  - a mű egyedülállósága  
уникальность